

Mišljenje Ministarstva finansija, br. 011-00-00289/2018- 04 od 30.4.2018. god

Ispunjavanje uslova u postupku odlaganja plaćanja dugovanog poreza (Mišljenje Ministarstva finansija, br. 011-00-00289/2018- 04 od 30.4.2018. god.)

Odredbom člana 2a stav 1. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji („Sl. glasnik RS“, br. 80/02, 84/02– ispravka, 23/03–ispravka, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05–dr. zakon, 62/06–dr. zakon, 61/07, 20/09, 72/09–dr. zakon, 53/10, 101/11, 2/12–ispravka, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15–autentično tumačenje, 112/15, 15/16, 108/16 i 30/18, u daljem tekstu: ZPPPA) propisano je da se ovaj zakon primenjuje i na izvorne javne prihode jedinica lokalne samouprave koje te jedinice utvrđuju, naplaćuju i kontrolišu u javnopravnom odnosu, kao i na sporedna poreska davanja po tim osnovama, uključujući i izvorne javne prihode koje jedinice lokalne samouprave utvrđuju, naplaćuju i kontrolišu u postupcima u kojima donose poreske upravne akte, kao i druge akte u upravnom postupku.

Odredbom člana 18. ZPPPA propisano je da obaveza plaćanja poreza iz člana 10. stav 1. tačka 1) ovog zakona (u daljem tekstu: poreska obaveza) predstavlja dužnost poreskog obveznika da plati utvrđeni porez, pod uslovima propisanim ovim zakonom ili drugim poreskim zakonom.

Poreski obveznik odgovara za ispunjenje poreske obaveze od momenta kada su nastale činjenice za koje je poreskim zakonom propisano da stvaraju poresku obavezu.

Odredbe o poreskoj obavezi primenjuju se i na obavezu plaćanja sporednih poreskih davanja, osim ako je ovim zakonom drukčije propisano.

Iznos utvrđenog poreza iz stava 1. ovog člana smatra se dugovanim porezom.

Odredbom člana 73. st. 1–4. ZPPPA propisano je da Poreska uprava može, na obrazloženi zahtev poreskog obveznika, u celosti ili delimično odložiti plaćanje dugovanog poreza, pod uslovom da plaćanje dugovanog poreza:

1) za poreskog obveznika predstavlja neprimereno veliko opterećenje;

2) nanosi bitnu ekonomsku štetu poreskom obvezniku. Uslove iz stava 1. ovog člana bliže uređuje Vlada.

O odlaganju plaćanja dugovanog poreza, po ispunjenju uslova iz st. 1. i 2. ovog člana, odlučuje:

1) ministar ili lice koje on ovlasti – na osnovu pismenog predloga rukovodioca organizacione jedinice Poreske uprave prema glavnom mestu poslovanja, odnosno mestu prebivališta poreskog obveznika – osim za izvorne javne prihode jedinica lokalne samouprave;

2) gradonačelnik, odnosno predsednik opštine, odnosno lice koje on ovlasti, jedinice lokalne samouprave kojoj pripadaju izvorni javni prihodi čija naplata se odlaže u skladu sa ovim zakonom.

Odlukom iz stava 3. ovog člana može se odobriti odlaganje plaćanja dugovanog poreza na rate, ali najduže do 60 meseci, uz mogućnost korišćenja odloženog plaćanja do 12 meseci.

Odredbom člana 74. st. 1–6. ZPPPA propisano je da u postupku odlučivanja o odlaganju plaćanja dugovanog poreza iz člana 73. stav 3. ovog zakona, od poreskog obveznika se zahteva davanje sredstava obezbeđenja naplate, koja ne mogu biti manja od visine dugovanog poreza čije se plaćanje odlaže.

Sredstva obezbeđenja naplate iz stava 1. ovog člana su:

- 1) hipoteka na nepokretnosti poreskog obveznika;
- 2) zaloga na pokretnim stvarima poreskog obveznika;
- 3) neopoziva bankarskagarancija;
- 4) jemstvo drugog lica koje je vlasnik imovine;
- 5) trasiranamenica, akceptiranaodstranedvažiranta, iz čijih se zarada, na kojima se ustanovljava administrativna zabrana, poreski dug može naplatiti;
- 6) menica avalirana od strane poslovne banke. Ako se dugovani porez obezbeđuje sredstvima iz stava 2.

tač. 1), 2) i 4) ovog člana, sredstva obezbeđenja ne mogu biti manja od 120% visine dugovanog poreza čija se naplata obezbeđuje.

U postupku odlučivanja o odlaganju plaćanja dugovanog poreza iz člana 73. stav 3. ovog zakona, Poreska uprava odlučuje iz kojih od predloženih, odnosno od drugih, poreskom obvezniku dostupnih sredstava obezbeđenja, iz stava 2. ovog člana, će se najefikasnije naplatiti dugovani porez i o tome obaveštava poreskog obveznika.

Dokaz da je obezbedio sredstva obezbeđenja iz stava 4. ovog člana poreski obveznik dostavlja Poreskoj upravi kao uslov za potpisivanje sporazuma, odnosno donošenje rešenja iz člana 73. stav 6. ovog zakona.

Izuzetno od st. 1–5. ovog člana, od poreskog obveznika ne zahteva se ispunjenje uslova koje je propisala Vlada aktom iz člana 73. stav 2. ovog zakona, kao ni davanje sredstava obezbeđenja naplate – ako dugovani porez iz člana 73. stav 3. ovog zakona, po osnovu svih javnih prihoda koje naplaćuje Poreska uprava, na dan podnošenja zahteva za odlaganje njegovog plaćanja, iznosi, i to:

- 1) za pravno lice i preduzetnika – do 1.500.000 dinara;
- 2) za fizičko lice – do 200.000 dinara.

Prema članu 75. st. 1. i 2. ZPPPA propisano je da na iznos manje ili više plaćenog poreza i sporednih poreskih davanja, osim kamate, obračunava se i plaća kamata po stopi jednakoj godišnjoj referentnoj stopi Narodne banke Srbije, uvećanoj za deset procentnih poena, primenom prostog interesnog računa od sto.

Na dugovani porez i sporedna poreska davanja, osim kamate, kamata se obračunava počev od narednog dana od dana dospelosti.

Odredbom člana 2. Uredbe o bližim uslovima za odlaganje plaćanja poreskog duga („Sl. glasnik RS“, br. 53/2003, 61/2004 i 71/2005, u daljem tekstu: Uredba) propisano je da plaćanje duga Poreska uprava može da odloži poreskom obvezniku (u daljem tekstu: obveznik) ako dug iznosi najmanje, i to za:

- 1) fizičko lice – 10% od oporezivih prihoda u godini koja prethodi godini u kojoj je podnet zahtev za odlaganje;
- 2) preduzetnika i malo pravno lice – 5% od ukupnog godišnjeg prihoda iskazanog u poslednjem finansijskom izveštaju, odnosno godišnjeg paušalnog prihoda;
- 3) srednja i velika pravna lica – 5% od obrtnih sredstava iskazanih u poslednjem finansijskom izveštaju.

Članom 3. Uredbe je propisano da zahtev za odlaganje plaćanja duga obveznik podnosi nadležnoj organizacionoj jedinici Poreske uprave. Uz zahtev za odlaganje plaćanja duga obveznik podnosi dokaze o ispunjenosti uslova iz člana 2. ove uredbe, kao i instrumente obezbeđenja naplate duga propisane članom 74. ZPPPA.

Prema tome, kada na dan podnošenja zahteva za odlaganje plaćanja, dugovani porez iznosi do 1.500.000 dinara za pravno lice i preduzetnika (pri čemu se u taj iznos uračunavaju obaveze po osnovu svih javnih prihoda koje naplaćuje nadležni poreski organ, kao i neplaćena kamata obračunata u skladu sa ZPPPA), u tom slučaju se od poreskog obveznika ne zahteva ispunjenje uslova koje je propisala Vlada aktom iz člana 73. stav 2. ZPPPA, kao ni davanje sredstava obezbeđenja naplate dugovanog poreza.

Ukazujemo da ako na dan podnošenja zahteva za odlaganje plaćanja dugovani porez po osnovu svih javnih prihoda koje naplaćuje nadležni poreski organ prelazi iznos od 1.500.000 dinara za pravno lice i preduzetnika, odnosno 200.000 dinara za fizičko lice, u postupku odlaganja plaćanja dugovanog poreza od poreskog obveznika zahtevaće se ispunjenje uslova propisanih Uredbom, kao i davanje sredstva obezbeđenja naplate propisanih članom 74. ZPPPA.

Napominjemo da je pravni osnov za donošenje Pravilnika o postupanju Poreske uprave i poreskog obveznika u postupku odlaganja plaćanja dugovanog poreza na rate („Sl. glasnik RS“, br. 28/16) sadržan u članu 12. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji („Sl. glasnik RS“, br. 15/16), a u vezi sa čl. 10–12. navedenog Zakona, kao i da je taj Pravilnik važio u periodu od 4. marta do 4. jula 2016. godine, kada je poreski obveznik mogao da podnese zahtev za odlaganje plaćanja dugovanog poreza na rate u skladu sa navedenim odredbama Zakona o izmenama i dopunama.